

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 73PP/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011741
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Pavlovič
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3123011741.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Pavloviča a členov senátu – prísediacich A. B. a C. D., v trestnej veci odsúdeného E. F., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, (ďalej len „ÚVTOS Dubnica nad Váhom“), na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 12. januára 2024 rozhodujúc o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného E. F., nar. XX.XX.XXXX v C., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 03.11.2023 bola Okresnému súdu Trenčín doručená žiadosť odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený odôvodnil svoju žiadosť tým, že uplynul dostatočný čas trestu, počas výkonu trestu pracoval bez ohľadu na akékoľvek okolnosti, a to zodpovedne. Venuje sa aktivitám dostupným podľa možností, tiež bol disciplinárne odmenený. Počas výkonu trestu udržuje pravidelný kontakt s rodinou a sú kľúčom k tomu, že stále bojuje o to byť s ňou. To, čo sa stalo je dostačujúca facka od života a dosiahol bodu a veku na to, aby prehodnotil svoje priority, poznanie, a občas aj beznádej, chce dokončiť túto cestu chaosu svojej minulosti a chce iba pokojne žiť, venovať sa rodine, blízkym. Prijme od súdu akúkoľvek podmienku a probačný dohľad. Žiada o šancu na nový život. Má za to, že dlh spoločnosti dostatočne splatil.

K žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody súd vykonal výsluch odsúdeného dňa 12.01.2024 v ÚVTOS Dubnica nad Váhom. Odsúdený po zákonnom poučení o jeho právach neodmietol vypovedať. Z jeho výpovede vyplynulo, že na podanej žiadosti trvá. Ľutuje, čo spáchal, už to nenapraví, nedá sa to vziať späť. Bude s tým žiť zvyšok života. Po prepustení z výkonu trestu chce viesť riadny život, zaradiť sa do spoločnosti, tak ako ho viedol 11 rokov predtým, ako spáchal čin. Má kam ísť a kde bývať. Má byt po nebohej matke a otcovi – rodinný dom v B.. Počas výkonu trestu bol osemkrát disciplinárne pochválený a raz disciplinárne potrestaný. Za to bol 3 dni v diere, ale odvtedy už potrestaný nebol. To sa stalo asi 8 rokov dozadu. Pred pol rokom ešte dostal pochvalu z práce. V prípade prepustenia by si našiel robotu. Predošlý výstup mal v roku 2000 a po ňom robil na družstve a 11 rokov viedol riadny život. Pokiaľ by bol prepustený, nájde si prácu na Morave, v B., kde je ten rodinný dom. To je asi 6 km od Kútov na Záhorí. Má aj zdravotné problémy, má boľavé nohy, astmu. Bude mať 60 rokov a rád by využil túto šancu na vedenie riadneho života. Z náhrady škody zaplatil 8000 Eur a niečo navyše s tým, že po nebožke pred súdom na seba prevzal nejaké jej dlhy. Nevie čoho sa tie dlhy týkali. Z pracovnej odmeny mu boli strhávané peniaze na ich úhradu. Podľa jeho názoru je škoda uhradená.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy, a to žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotenie odsúdeného riaditeľa ÚVTOS Dubnica nad Váhom, odpis z registra trestov, skrátený výpis klienta, nariadenie výkonu trestu, uznesenie o započítaní väzby Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/96/2011, rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/96/2011

v spojení s uznesením Krajského súdu Nitra sp. zn. 4To/22/2012, uznesenie Okresného súdu Trnava sp. zn. 15Nt/34/2019, uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Nt/52/2021 a pripojený spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/96/2011.

Súd zistil, že z oboznámených dôkazov vyplynulo nasledovné. Menovaný bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/96/2011 zo dňa 23.01.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu Nitra sp. zn. 4To/22/2012 zo dňa 22.03.2012, za obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov so zaradením pre výkon trestu do ústavu s maximálnym stupňom stráženia, trest prepadnutia vecí – kuchynského noža, ochranný dohľad v trvaní 2 roky a súd ho zaviazal na náhradu škody poškodenej G. E. vo výške 900,- Eur a poškodenej poisťovni Union zdravotná poisťovňa, a.s. vo výške 9,52 Eur. Uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 15Nt/34/2019 zo dňa 13.08.2019 bol preradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Nt/52/2021 zo dňa 15.11.2021 bol preradený do výkonu trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa odpisu z registra trestov bol odsúdený doposiaľ osemkrát súdne trestaný za majetkovú ako aj násilnú trestnú činnosť (z toho trikrát za lúpež). Predchádzajúcich sedem odsúdení má osvedčených alebo zahladených.

Lehota na podanie návrhu o podmienenečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 23.05.2022.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplynulo, že odsúdený je rozvedený, má ukončenú základnú školu, pred výkonom trestu bol nezamestnaný. Do výkonu väzby nastúpil zo slobody predvedením dňa 26.02.2011 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra, kde bolo zaznamenané porušenie predpisov, keď nadväzoval kontakt s inými osobami nepovoleným spôsobom, čo bolo vyriešené prijatím potrebných opatrení. Iné porušenia interných predpisov zaznamenané neboli. Správanie voči personálu mal slušné. V uvedenom ústave začal dňa 22.03.2012 vykonávať trest. Dňa 16.04.2012 bol premiestnený na výkon trestu do ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, kde začal vykonávať trest v maximálnom stupni stráženia, bola mu stanovená diferenciačná skupina C. Zaznamenané boli viaceré porušenia interných a zákonných noriem, keď fajčil mimo vymedzený priestor, používal a prechovával netylizovaný ponorný varič, nebol ustrojený podľa predpísaných vzorov, spal počas previerky početného stavu odsúdených a opakovane prenášal nepovolené predmety, čo bolo vyriešené prijatím potrebných opatrení. Vplyvom penitenciárneho zaobchádzania sa jeho prístup k plneniu povinností zlepšil a negatívnych činností sa prestal dopúšťať. V kontakte s personálom bol slušný. V kolektíve odsúdených sa konfliktné situácie nevykytovali. Poriadok v osobných veciach a hygienu udržiaval. Na základe plnenia povinností mu bola zmenená diferenciačná skupina z C na B. Po zmene diferenciačnej skupiny si povinnosti vyplývajúce z noriem upravujúcich problematiku výkonu trestu plnil na požadovanej úrovni. Voľný čas trávil sledovaním televízneho vysielania, počúvaním rozhlasu, čítaním časopisov a hraním kariet. Športové vychádzky nevyužíval, aktivít z ponuky kultúrno-osvetovej činnosti sa nezúčastňoval. Pracovne bol zaradený na pracoviskách v ústave s dozorom, kde si upevňoval pracovné návyky. Pracovné povinnosti plnil k spokojnosti kompetentov pracoviska. Kontakt s vonkajším prostredím udržiaval formou korešpondencie so sestrou. Dňa 13.08.2019 bol rozhodnutím Okresného súdu Trnava odsúdenému na jeho návrh zmenený spôsob výkonu trestu preradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, trest zostal vykonávať v ústave Leopoldov. Správanie a vystupovanie mal na požadovanej úrovni. Porušenia predpisov neboli zaznamenané. Voľný čas trávil počúvaním rozhlasu, sledovaním televízneho vysielania, hraním spoločenských hier a čítaním časopisov. Kultúrno-osvetovej činnosti sa nezúčastňoval. Pracovne bol zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom, povinnosti vyplývajúce z pracovného zaradenia plnil. Kontakt s vonkajším prostredím bol zaznamenaný so sestrou a neterou formou korešpondencie. Dňa 25.08.2020 na vlastnú žiadosť premiestnený do ÚVTOS Banská Bystrica-Kráľová. V plnení povinností neboli zaznamenané nedostatky. Správanie a vystupovanie voči personálu mal slušné, príkazy a nariadenia plnil bez negatívnej odozvy. V kolektíve odsúdených neboli zaznamenané konfliktné situácie. Do prednáškových aktivít personálu sa nezapájal. Vo voľnom čase sa venoval čítaniu dostupnej tlače, lúšteniu krížoviek, sledovaniu televízneho vysielania, počúvaniu rozhlasu a hraniu spoločenských hier. Do aktivít z ponuky kultúrno-osvetovej činnosti sa nezapojil. Pracovne bol zaradený na pracovisku v ústave s dozorom. Pracovné povinnosti plnil k spokojnosti personálu. Negatívne činnosti neboli zaznamenané. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného vykonával činnosti zamerané na udržiavanie čistoty a poriadku. Kontakt s vonkajším prostredím udržiaval prostredníctvom sporadickej korešpondencie so sestrou a neterou. Dňa 15.11.2021 bol rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica odsúdenému na jeho návrh zmenený spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Dňa 30.11.2021 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do ÚVTOS Dubnica nad Váhom. Po absolvovaní nástupného oddielu bol umiestnený

do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v ústave prebehla bez problémov. Správanie a vystupovanie má na požadovanej úrovni, ako v kolektíve odsúdených, tak aj voči personálu. Interné predpisy má osvojené, ich porušenie nebolo zaznamenané. Osobné veci si udržiava v primeranom poriadku a čistote. Príkazy a nariadenia plní. zásady osobnej a kolektívnej hygieny dodržiava. V kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyhľadáva. K spáchanej trestnej činnosti zaujíma kritický postoj, čo vyplýva zo záznamov z pedagogickej dokumentácie. Formálne prijíma zodpovednosť za svoje konanie a prejavuje nad ním ľútosť. Voľný čas trávi sledovaním televízneho vysielania, počúvaním rozhlasu, hraním spoločenských hier, vychádzkami v priľahlom priestore sektoru a čítaním dostupnej literatúry, na jej zapožičiavame využíva aj fond ústavnej knižnice. Do sektorových a celoústavných aktivít z ponuky kultúrno osvetovej činnosti sa zapája. Pracovne je zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom. Pracovné úlohy, príkazy a pokyny personálu, ktorý organizuje a kontroluje vykonávanie práce odsúdeným plní. Nepovolenej činnosti sa nedopúšťa. V rámci činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného vykonáva upratovacie a čistiace práce v rámci sektora a jeho okolia. Kontakt s vonkajším prostredím bol zaznamenaný formou sporadickej korešpondencie s priateľmi. So súrodencami a neterou sa nekontaktoval už niekoľko rokov. Inú zákonnú formu komunikácie ako je korešpondencia nevyužil. Počas doterajšieho výkonu trestu bol osemkrát disciplinárne odmenený za plnenie pracovných povinností. Disciplinárny trest aktuálne nevykazuje. Program zaobchádzania je zameraný najmä na dodržiavanie a rešpektovanie interných a zákonných predpisov, zodpovedné plnenie všetkých povinností, posilňovanie kritického postoja k spáchanej trestnej činnosti, zvládanie záťažových situácií, zmysluplné využívanie voľného času, zapájanie sa do aktivít kultúrno-osvetovej činnosti, plnenie si pracovných povinností, upevňovanie pracovných návykov, zapájanie sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a prehlbovanie vzťahov s rodinou a priateľmi. Program zaobchádzania plní čiastočne v bodoch edukácia a vzťahy s vonkajším svetom. Bod edukácia z dôvodu zaznamenaných viacerých porušení predpisov. Bod vzťahy s vonkajším svetom z dôvodu pasívneho postoja k nadväzovaniu kontaktov s rodinnými príslušníkmi a nevyužívame všetkých dostupných zákonných foriem komunikácie. Program zaobchádzania plní v bode aktivity vo voľnom čase a zaraďovanie do práce. Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti. Odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a ústav neodporúča jeho podmiennečné prepustenie.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám s tým, že záver zostáva nezmenený, ústav na hodnotení trvá.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol: „Na základe vykonaného dokazovania na VZ navrhujem návrhu ods. nevyhovieť, a teda zamietnuť, z dôvodu, že neboli splnené materiálne podmienky na prepustenie.“

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol: „Dajte mi šancu, neviem, ako dokázať, ako sa už mám správať, neviem, čo mám povedať.“

Predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to že:

1. odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka),
2. vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a
3. môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy (druhá materiálna podmienka).

Ustanovenie § 66 ods. 1 Trestného zákona pritom vyjadruje najmä požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného (dve materiálne podmienky), ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a ktorá pritom musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného. Očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta, odpisom registra trestov a pripojeného spisu Okresného súdu Nitra 4T/96/2011 zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), nebola ale u neho dôsledne splnená prvá materiálna podmienka a druhá materiálna podmienka sa javí ako nesplnená. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho žiadosť nebola s poukazom na § 66 ods. 1 Trestného

zákona dôvodná. Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie všetkých troch vyššie uvedených podmienok.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú, trojtretinovú časť trestu odňatia slobody 11 rokov a 3 mesiace. Ku dňu rozhodnutia súdu mal vykonaných 12 rokov 10 mesiacov a 20 dní.

Pokiaľ ide o splnenie druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukázal plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody polepšenie, tak v danom prípade podľa názoru súdu už táto podmienka splnená nebola. U odsúdeného nedošlo k takej vnútornej premene – prevýchove, vo vzťahu k dodržiavaniu spoločenských noriem, najmä dodržiavaniu právneho poriadku, že možno u neho dôvodne predpokladať zmenu vnútorného postoja k spoločnosti a právu, ktorá znamená negatívny postoj k páchaniu trestnej činnosti. Odsúdený má nedostatky v osvojovaní si interných a právnych noriem. Sám uvádza, že bol raz disciplinárne potrestaný. Bol osemkrát disciplinárne odmenený, avšak počas výkonu trestu minimálne šesťkrát porušil interné predpisy upravujúce výkon trestu. Odsúdený k trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený, zaujíma kritický postoj, formálne prijíma zodpovednosť za svoje konanie a prejavuje nad ním ľútosť. Podľa hodnotenia ústavu odsúdený program zaobchádzania plní čiastočne v bode edukácia a vzťahy s vonkajším svetom, keď v bode edukácia z dôvodu zaznamenaných viacerých porušení predpisov a v bode vzťahy s vonkajším svetom z dôvodu pasívneho postoja k nadväzovaniu kontaktov s rodinnými príslušníkmi a nevyužívanie všetkých dostupných zákonných foriem komunikácie. Podľa ústavu v kontakte so súrodencami a neterou nebol odsúdený niekoľko rokov, čo oslabuje jeho tvrdenie o tom, že chce byť s rodinou. Z obsahu správy nevyplýva, že by vzťahy s rodinou rozvíjal (napr. formou návštev, balíčkov, telefonovania, písania listov a pod.) a mal vytvorené také rodinné zázemie, do ktorého by sa mohol vrátiť, ktoré by ho podporovalo v zaradení do riadneho života. Odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a ústav neodporúča jeho podmiennečné prepustenie.

S tým úzko súvisí aj nesplnenie tretej (materiálnej) z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t.j. neexistencia rizika jeho recidívy. V tejto súvislosti poukazuje súd na hodnotenie ústavu, z ktorého vyplynulo, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, resocializačná prognóza je ústavom vyhodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti. V tejto súvislosti súd považuje za dôležité tiež uviesť, že podľa odpisu z registra trestov bol v minulosti odsúdený za majetkovú a násilnú trestnú činnosť, a to aj na nepodmiennečné tresty odňatia slobody. Pri násilnej trestnej činnosti išlo o tri odsúdenia za trestné činy lúpeže podľa § 234 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., za ktoré bol odsúdený na nepodmiennečné tresty odňatia slobody v roku 1984, 1993 a 1997. Tieto tresty síce vykonal a má ich zahladené (k ich zahladeniu došlo mesiac a desať dní pred vyhlásením odsudzujúceho rozsudku Okresným súdom Nitra sp. zn. 4T/96/2012 zo dňa 23.01.2012) s právnou fikciou nedosúdenia, avšak v zmysle platnej judikatúry súdov Slovenskej republiky táto skutočnosť nebráni nahliadať na odsúdeného z hľadiska jeho sklonov k páchaniu trestnej činnosti. Súd vzal do úvahy, že odsúdený spáchal trestný čin vraždy pod vplyvom alkoholu a podľa skutkovej vety citovaného rozsudku spôsobom, ktorým nedal poškodenej šancu sa brániť. Súd konštatuje, že v súhrne uvedených skutočností u odsúdeného nie je daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Súd, hodnotiac obsah jednotlivých dôkazov jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach, sa stotožnil s hodnotením ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd ďalej dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu na podmiennečné prepustenie súd vychádza zo záverov hodnotenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného (pedagóg, psychológ, personál), môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy.

Prihliadajúc na všetky vyššie uvedené zistenia a úvahy súd žiadosť odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.